

Initiatiefvoorstel

Recreatiegebied Westerzeedijk

September 2013

Inleiding

Al geruime tijd wordt er gesproken over en plannen gemaakt voor ontwikkeling van de gronden gelegen naast de Westerzeedijk (tussen camping Zeehoeve en de oude Koemen). Plannen voor woningbouw, een bungalowpark, een wellnesscentrum met hotel maar tot nog toe is het bij plannen gebleven en ligt het gebied er verlaten bij.

Oorzaken hiervan zijn onder andere gebrek aan doorzettingskracht van ontwikkelaars/ investeerders maar ook de reserveringszone van 130 meter voor dijkversterking van de Westerzeedijk in de toekomst.

Het niet ontwikkelen van dit gebied is in de ogen van CDA Harlingen een gemiste kans. Juist omdat het gebied een belangrijke entreefunctie heeft voor de stad en het ligt gelegen op een unieke locatie ingeklemd tussen de dijk (met daar achter de Waddenzee) en de Bolswardervaart (grenzend aan het unieke natuurgebied Hegewiertsterfjild).

Het CDA komt nu met een voorstel richting de gemeente en haar Raad om het gebied zinvol in te richten op een dusdanige manier zodat het van grote betekenis voor de stad wordt. Dit voor haar eigen bevolking, maar zeker ook voor toeristen die nu niet veel recreatiemogelijkheden hebben.

- Het voorstel sluit aan bij het plan "De Nieuwe Afsluitdijk".
- De provincie Fryslân heeft Harlingen aangewezen als toeristisch centrum.

Het initiatief komt juist op het moment nu de verbreding en verdieping van de N31 echt in gang gezet gaat worden.

- Dit gaat ten koste van het groenareaal in de stad en dit moet elders in de stad gecompenseerd worden.
- Daarbij komt met het uitgraven van de tunnelbak en het afgraven van een deel van het huidige dijklichaam veel grond vrij die met ons initiatief duurzaam kan worden ingezet. Het adagium: "werk met werk maken" heeft onze partij er toe gezet om te zoeken naar een oplossing.

De uitkomst van deze sessies wordt door middel van dit document als initiatiefplan aan u gepresenteerd.

Onderbouwing

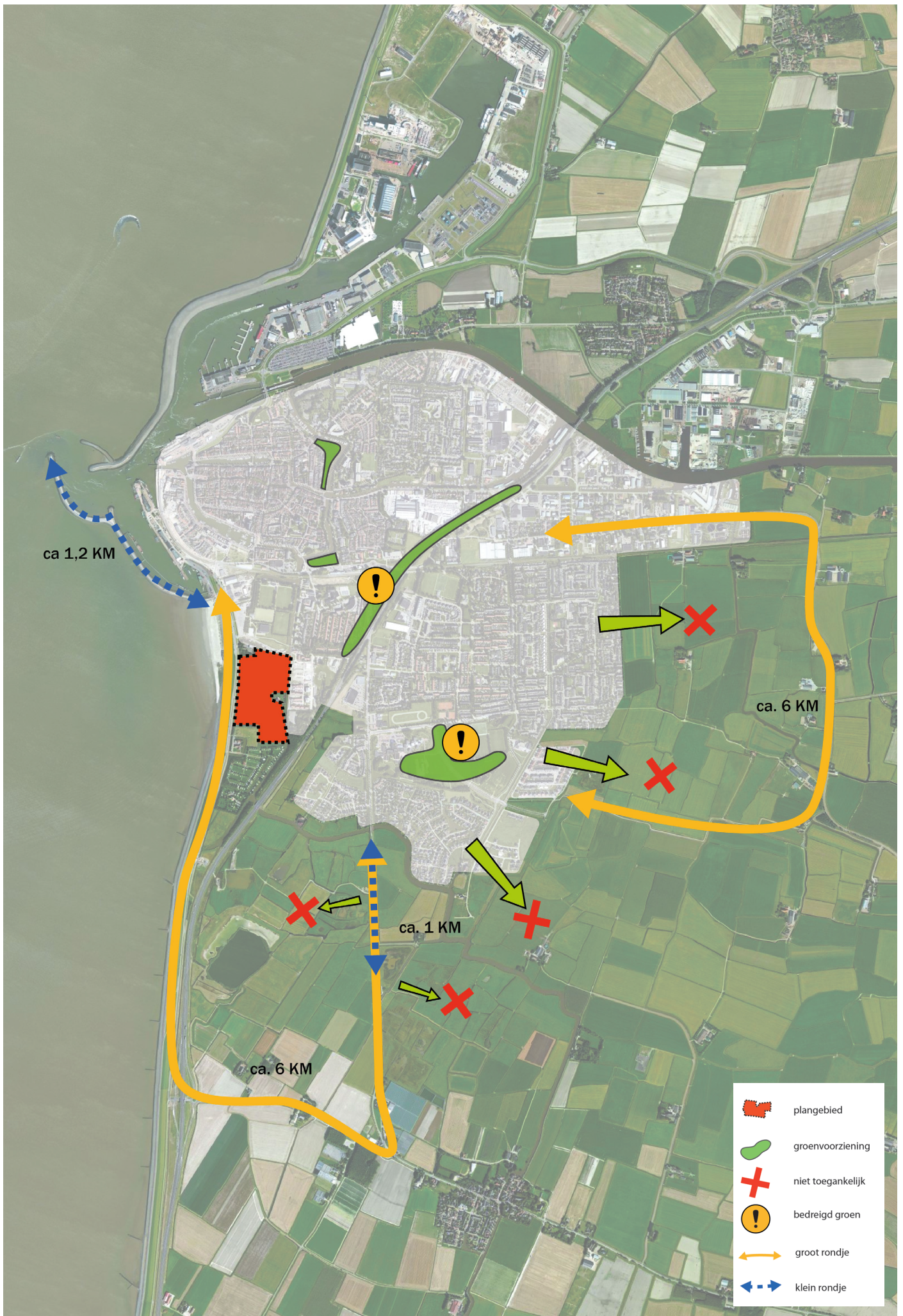
Naast het werk met werk maken zijn er nog een aantal redenen om het gebied een betekenis te geven voor de stad. Op dit moment zijn er in en om Harlingen weinig plekken waar men echt fijn kan wandelen, sporten of van de natuur kan genieten. Ons rijk met cultuurhistorie bedeed buitengebied heeft weinig wandelmogelijkheden. "Het Harlinger Bos" is en wordt sterk gereduceerd (door uitbreiding van sportcomplex en ruimte in het bestemmingsplan voor woningbouw) groeit de noodzaak naar een goed ingericht gebied voor recreatie, sport en ontspanning.

Daarnaast zijn er tal van ambities van de gemeente, provincie en andere instanties die de gedachte van het CDA onderbouwen. In de bijlage vindt u een aantal citaten uit verschillende documenten.

Plan uitleg

De uitspraken en aanbevelingen die juist beschreven zijn vormen het vertrekpunt voor de inrichting van het gebied. Daarbij wordt het gebied op een dusdanige wijze ingericht dat het ook aansluiting vindt in het beleid: "HARLINGEN GEZOND".

Het moet een plek worden waar recreatie, cultuur en natuur bij elkaar komen.

- plangebied
- groenvoorziening
- niet toegankelijk
- bedreigd groen
- groot rondje
- klein rondje

In eerste instantie worden er in het gebied dijkes en terpen opgeworpen, gedeeltelijk beplant en omzoomd door bomen en struiken. Zo wordt een deel van de grond die vrijkomt bij de aanleg van de N31 hergebruikt en vindt compensatie plaats van het verloren gegane groen. Om vervolgens een Waddenerfaring te krijgen worden er kreken, geulen en slootjes aangelegd.

Er moet onderzocht worden of er een vishevel in het gebied kan komen die de trek van bijvoorbeeld paling en de driedoornige stekelbaars mogelijk maakt. Een dergelijke constructie in het gebied biedt tevens kansen voor ontwikkeling van brakke natuur met de hier bij horende unieke flora en fauna die men in het Waddengebied aantreft.

Dit zou kunnen worden onderzocht in samenwerking met provincie Fryslan, Rijkswaterstaat, DNA (De Nieuwe Afsluitdijk) en opleidingscentra zoals de Waddenacademie, Wetsus en van Hall / Larenstein.

Dit past in de ambitie van de gemeente om op educatief gebied een serieuze speler in de regio te worden.

Over het landschap wat dan ontstaan is ligt een netwerk van wandelpaden en fiets/mountainbikepad. Hieraan gekoppeld zijn verspreid in het gebied plekken voor fitness in de buitenlucht en speelgelegenheden voor de jongere en oudere jeugd.

Door het ontstaan van een verfijnt waternetwerk (met verschillende typen oevers) wordt het gebied interessant voor waterrecreatie en educatie. In het noordelijke deel, aan de voet van het Harlingen duinbos bevindt zich een zandstrand. In de wintermaanden kan dit gebruikt worden voor schaats- en ijspret.

In het zuidoosten van het gebied zijn terpen met plaats voor trekkershutten. Deze hutten zijn een aanvulling op het areaal van unieke overnachtingsmogelijkheden in Harlingen. Onderzocht moet worden of deze door camping Zeehoeve kunnen worden uitgebaut.

In hetzelfde deel van het gebied is ook een uitkijktoren geplaatst waaruit men een goed zicht over het gebied zelf heeft maar ook over de zee, de stad en het prachtige Hegewiersterfild.

Om het succes van het gebied te vergroten is het noodzakelijk dat het een goede ontsluiting heeft naar omliggende gebieden en de camping Zeehoeve. Het is noodzakelijk dat er een brugverbinding komt over de Bolswardervaart vanuit de wijk Byniastate. Wellicht zijn er mogelijkheden om de kluunplek, onder de brug van de N31 over de Bolswardervaart, te benutten om de N31 te passeren.

Ook een brugverbinding naar zee (en 't Zilt) vanuit het gebied moet goed gefaciliteerd zijn. Deze laatste verbindingsbrug kan voor de bezoeker van de stad tevens dienst doen als "Welkomspoort" voor Harlingen.

In de Noordoostzijde van het gebied zijn aanlegplaatsen voor bootjes gesitueerd zodat ook vanaf het water het gebied goed is ontsloten.

De bassins van de Koemen zullen worden gesloopt en de woningen en het bedrijf zullen in het gebied blijven bestaan, doch een eventuele bedrijfsverplaatsing zal een meerwaarde van het plan zijn.

Het CDA vindt de inrichting van de Westerzeedijk als recreatiegebied maatschappelijk nuttig en nodig. Niet alleen voor de Harlinger bevolking, maar zeker ook voor toeristische dagrecreatie en educatie.

Het is een passend antwoord op het langzaam verdwijnende "Harlinger Bos" dat misschien wel helemaal verdwijnt.

Een bijkomende overweging in deze tijdspanne van verminderde werkgelegenheid is dat bij onderdelen gebruik gemaakt kan worden van de inzet van personen met een achterstand op de arbeidsmarkt. Dit kan Harlingen en de regio goed gebruiken.

Inspiratiebeelden

schetsimpressie Westerzeedijkzone (illustratie: BuroPV)

Financiële overwegingen

Voor de financiële dekking van de aanleg van het recreatiegebied Westerzeedijk kan naar de mening van het CDA uit een aantal bronnen worden geput.

De aanleg van het waddenlandschap en het groen kan met een forse bijdrage worden betaald uit het project "Verdubbeling N31".

Voor de recreatieve en toeristische voorzieningen liggen er kansen voor provinciale- en rijkssubsidies, ook ons eigen harlinger fonds voor "HARLINGEN GEZOND" ziet het CDA als dekkingsmogelijkheid.

Een extra gemeentelijk krediet moet niet worden uitgesloten.

SAMENVATTEND:

- In ontwikkeling brengen van het gebied "Westerzeedijk".
- Aanleg van bos/natuur (ter compensatie van verloren groen langs de N31)
- Aanleg van terpenlandschap door hergebruik van grond die vrijkomt door de verdieping van de N31.
- Aanleg van wandel- en fiets/mountainbikepaden.
- Aanleg van speelweiden en een strandje/waterspeelplaats.
- Plaatsen van een uitkijktoren.
- Aanleg van plekken voor "fitness-survival in de buitenlucht" in het kader "Harlingen gezond".
- Verbindingsbrug richting Byniastate en de Westerzeedijk.
- Aanlegsteiger voor recreatievaart in de Bolswardervaart.
- Creëren van overnachtingsmogelijkheden (trekkershutten), exploitatie mogelijkerwijs door camping Zeehoeve.

Potenciële financiële dragers van het plan:

- Project verdubbeling N31.
- Het Rijk.
- Provincie Fryslân.
- Gemeente Harlingen.
- Wetterskip Fryslân.
- Friese Merenproject.
- Waddenfonds.

"RECREATIEGEBIED WESTERZEEDIJK" moet binnen 5 jaar gerealiseerd zijn!

Fractie van het CDA
Hendrik Sijsma
Trees Fijnvandraat-Moorman

September 2013

Bijlage

Uitspraken uit de houtskoolschets “Harlingen koerst naar 2025”.

Harlingen wil haar economische basis verbreden door het stevig uitbouwen van toerisme en recreatie. Naast het stimuleren van festivals (de Harlinger Visserijdagen is een van de grootste publiekstrekkingen van Friesland!) speelt Harlingen in op de groeiende belangstelling voor natuur en slow tourism door zich te profileren als dé historische pleisterplaats, waar het Wad in optima forma beleefd kan worden. Het Waddengoud en de kansen voor beleving en bezinning moeten synoniem worden voor Harlingen.

Een andere kansrijke combinatie van economische verbreding en ecologie / duurzaamheid zijn de mogelijkheden voor kennisontwikkeling en educatie rond het Wad als dynamisch ecosysteem. De status van de Wadden als Werelderfgoed zal de belangstelling voor de Wadden doen toenemen en een nieuwe toeristenstroom op gang brengen waar ook Harlingen van kan profiteren. Harlingen wil zich specialiseren als centrum voor onderzoek, monitoring, beleidsvorming en –beïnvloeding inzake het Wad en nieuwe vormen van kustverdediging. De stad wil een combinatie creëren tussen deze kennis en de educatie en beleving van het Wad in de vorm van een Waddenexperience centre.

Bij het beter benutten van het Waddengoud zal Harlingen zich vooral richten op het beleefbaar maken van het Wad op toerisme en de kenniseconomie.

In dit gebied presenteert Harlingen zich als Waddenstad. Het accent ligt op de natuur, biodiversiteit, de beleving, educatie en de kennis over de Waddenzee. Harlingen wil haar toeristische profiel als de Waddenstad uitbouwen door niet alleen een goede watersportstad te zijn, maar het Wad in al haar facetten in Harlingen beleefbaar te maken. Harlingen wil zich een centrale positie verwerven op het gebied van kennisontwikkeling, monitoring en educatie rond het ecosysteem van de Wadden. Tenslotte wil Harlingen haar ligging aan zee ook uitbuiten op het gebied van wonen.

*Uitspraken uit: Schetsschuit Zurich – Harlingen
(Document opgesteld door Dienst landelijk gebied i.s.m. Rijkswaterstaat, Provincie Fryslân, gemeente Harlingen, Gemeente Súdwest Fryslân, wetterskip Fryslân)*

Als onderdeel van de kaderrichtlijn water wordt in het kustgebied op diverse plekken gestreefd naar herstel van de overgang tussen zoet en zout water. Vroeger was er een geleidelijke overgang tussen het zoute water van de Waddenzee en het zoete water van de verschillende beken en rivieren. Er waren gebieden met speciale flora en fauna. Trekvissen zoals de driedoornige stekelbaars en paling konden gemakkelijk van het ene naar het andere gebied zwemmen. De bouw van dijken sluizen en gemalen heeft hier een eind aan gemaakt.

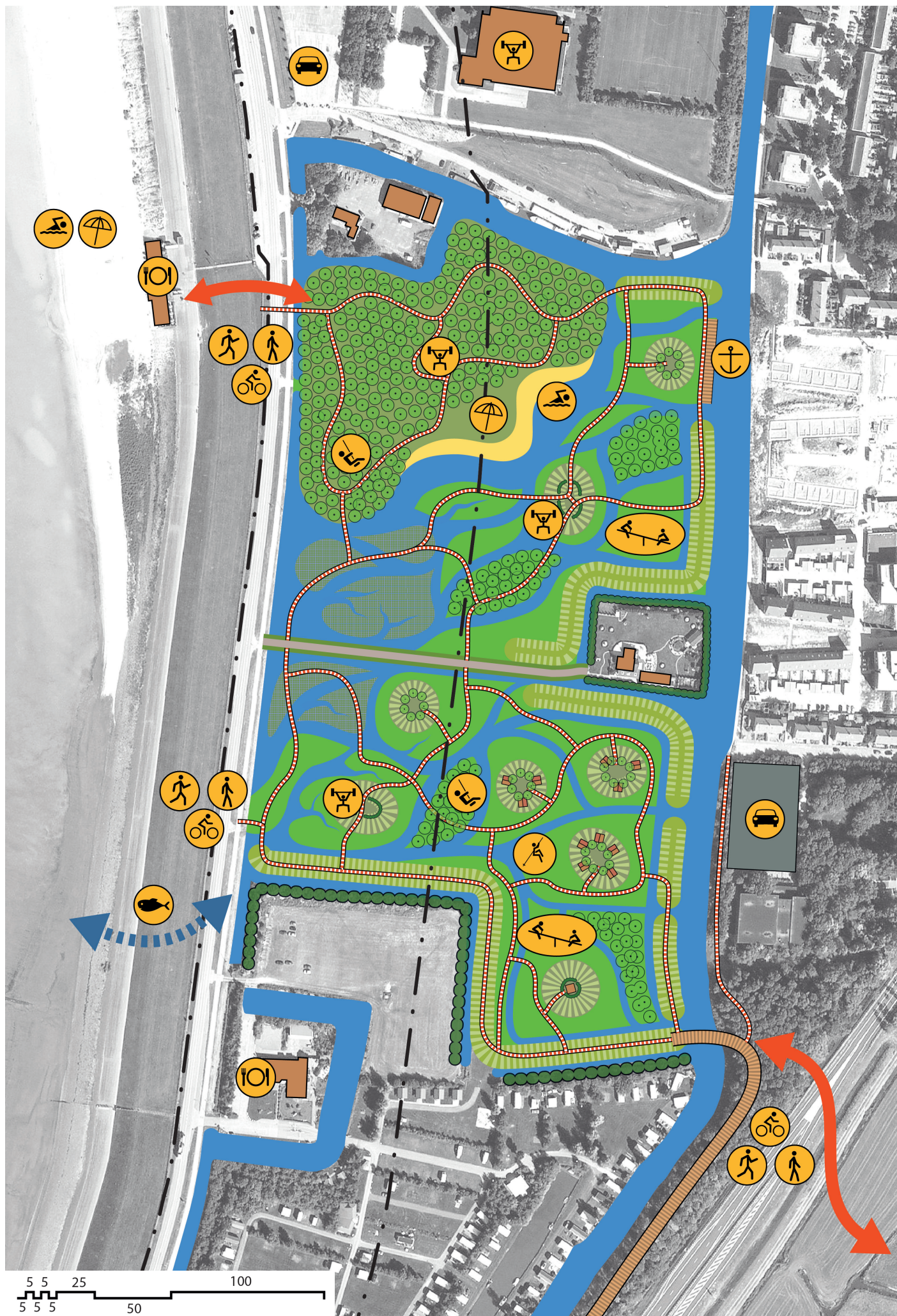
*Uitspraken uit: Proefgebieden herstel zoet-zout overgangen in Noord Nederland
(Staatbosbeheer)*

Streefbeeld Hegewiertsterfjild: Voor de oostzijde: handhaving van het huidige cultuurlandschap, met een beheer gericht op weidevogels. Afwisseling van zilte vegetaties in de greppels en lagere percelen met kamgrasweiden op de hoger gelegen percelen. Maaibeheer, bemesting en begrazing afgestemd op weidevogels.

Voor de westzijde: door inrichting van nieuwe delen een aaneengesloten afwisselend gebied laten ontstaan met natte laagten, open water, plas-dras situaties en slikranden, waar brak water- en zilte vegetaties voorkomen, afgewisseld met hogere grazige delen (kamgras-vegetaties). Beheer gericht op weidevogels en daarnaast ook op wadvogels die het gebied als hoogwatervluchtplaats en broedgebied gebruiken.

Wens van Natuurmonumenten: een open verbinding met de Waddenzee, waardoor er meer zoutwaterinvloed en meer dynamiek kan optreden. In het kader van de natuurvisie (Natuurmonumenten-beheersplan) zullen de mogelijkheden om dit te bereiken nader worden onderzocht.

Schets Westerzeedijkzone

- wandelen
- hardlopen
- fietsen / mountainbiken
- fitness
- survival
- polstokslootjes
- speelplek
- zwemgelegenheid
- ligweide
- aanmeerplek
bootjes
- uitkijktoren
- horecagelegenheid
- trekkershut
- parkeerplaats
- zoekgebied vishevel
- terp
- dijklichaam
- voet/ fietspad
- belangrijke verbinding
- zandstrandje
- plasdras natuur
- grasland
- reserveringszone
Westerzeedijk